

ga zavzemaj učitelj tudi izven šole; s tega stališča je poročevalec izvajal navodila, po katerih deluj učitelj med ljudstvom. — Velezanimivo je bilo debatiranje po končanem govoru. Dvignil se je v opozicijo idealnemu naziranju učiteljskega. Bičal je, kako se časih učitelju, ki deluje z nesebičnimi nameni — saj učiteljevo delovanje izven šole skoro drugačno ne more biti — mečejo polena pod noge. Pri takem postopanju ginejo najboljši ideali. Dolgotrajna debata se je zaključila brez končne enotnosti, ki je seveda pri subjektivnem naziranju tega predmeta absolutno nemogoča.

IV. Tekom debate je došel šol. svetnik dr. Bezjak iz Maribora. Predsednik g. Rajšp ga pozdravi v iskrenih besedah in mu čestita k njegovemu imenovanju šolskim svetnikom. — Nato nastopi g. nadzornik sam s predavanjem o »Kernovi teoriji o stavku in njenem pomenu za stavkovo analizo«. S svojim simpatičnim nastopom, polno donečim organom in strokovnjaškimi izvajanjem si je hipoma pridobil zase poslušalstvo, ki je napeto sledilo zanimivemu in praktičnemu predavanju. — O priliki zborovanja je bil izvoljen g. šol. svetnik častnim članom obeh društev.

V. Nato je sledil razgovor o počitnicah. Z ozirom na zaželeno mnenje učiteljstva od strani dež. šol. sveta se izreče to za dobo od 15. julija do 15. sept. — Volijo se delegati za ljutomersko in ormoško učiteljsko društvo k zborovanju »Zaveze« v Šoštanju.

Konec zborovanja je bil ob 1/22. — Sledil je skupni obed pod milim nebom, med pomladnim zelenjem. Čula se je marsikatera navdušena napitnica, Le prehitro je bila ura slovesa, a ločili smo se s klicem: Na snidenje pri skupnem koncertu!

Književnost in umetnost.

Perotninar. I. slovenski ilustrovan mesečnik za umno perotninarstvo s prispevkom za umno rejo vseh malih domačih živali. Urednik in izdajatelj Anton Lehman, Tržič, Gorenjsko. — Tako se imenuje nov strokovni list, ki izhaja prvi dan v mesecu in ki stane na leto 2 K 40 h. — Izmed člankov I. številke omenjamo: »Pomanjkljavi in napake perotninarstva«, »Važnost perotninskega hleva«, »Zgodnja valitev«, »O valjenju sploh«. List prinaša troje podob. Toplo ga priporočamo vsakomur, kdor se bavi s perotninarstvom.

Obrtno računstvo. Spisal H. Podkrajšek. To knjigo je naučno ministrstvo z odlokom z dne 25. aprila 1906, št. 12.548, potrdilo za delovodijske šole, za obrtne nadaljevalne šole, za obrtne strokovne šole in za tečaje za stavbne in umetne obrtnike.

Vestnik.

Korošca ne maramo! S Štajerskega nam pišejo: Zloglasni dr. A. Korošec bi rad šolo in učiteljstvo vtopil v žlici vode. Kdo se še ne spominja nesramnih in neutemeljenih napadov na učiteljski stan, ki jih je prinašal Korošec »Slov. Gospodar« zlasti l. 1900 in 1901? Ta list je namenjen kmetiškemu ljudstvu, in namen njegovih napadov na učiteljstvo in šolstvo je, vzeti mu ugled. Naš klic je torej: Proč s Korošcem! Naš kandidat je tovariš nadučitelj Vekoslav Strmšek!

Kako piše »Slovenec« o učiteljih. Veliki gromovnik Šusteršič je dne 14. t. m. razsajal v Vipavi. Govoril je o oslih, o barabah itd., kakor se spodobi krščanskemu možu. »Slovenec« je napisal o teh finсах dolgo poročilo, kjer govori o učiteljih tako le: »Vse pa je nadkriljeval rejeni gospod nadučitelj Punčuh, ki je v svoji onemogli jezi skakal kakor žoga, ki jo mečejo otroci; njegov tolsti obraz pa se je svetil v vseh mavričnih barvah. Pomagala sta mu učitelja: kozjebradi vipavski in mlečnozobi slapenski Mrcina. Priporočamo te gospode pristojnim oblastem, da jih za njihovo zaslužno delovanje kmalu primerno nagrade; vipavske starše pa opozarjamo, kakšne fine vzgojitelje ima njihova

mladina. Ti poganjači mislijo, da je njihova prva naloga vzdrževati in razširjati gnjili liberalizem. Kmetje si bodo to že zapomnili in povedali poslancem: Takim ljudem naj bi se plače povišale iz davkov ravno tistih ubogih kmečkih ljudi, zoper katere nastopajo in izkušajo po svoje pomagati, da ti ne pridejo do svojih pravic?« — Kakšno ime zasluži list, ki piše v takem tonu? Ali ga ni s primernimi imeni krstil sam Šusteršič?

»Slovenčeva« sirovost se zrcali v vsi nagoti tudi iz te-le notice: »Koliko se je trudil Jelenc, da bi splezal na lib. lestvici na vrh! Hodil je po liberalnih shodih razbijat, dal se je liberalni stranki imeti za norca, ko je kandidiral v peti kuriji in tako žalostno propadel, povsod je renomiral s svojim liberalizmom in zabavljat čez klerikalce, kar se je dalo. Cel učiteljski stan je kompromitiral s svojo »Zavezo« in nosi odgovornost za kozle, ki jih streljajo po njegovem zgledu liberalni učitelji po deželi, ki so v Jelencu videli svoj sijajni zgled, kako se pride naprej. Oborožen s temi služgami, je Jelenc prosil za mesto ravnatelja meščanske šole v Postojni. Pa se je uračunal, kajti vključ vsemu liberalnemu napenjanju je propadel. Neki postojnski »napredniki« vsled tega pretakajo krokodilove solze v »Narodu« in groze s strašnimi posledicami, a mi Postojnce lahko potolažimo, kajti Jelenc je v Ljubljani eden izmed slabših učiteljev in ni prav nobena nesreča za Postojno, če ni postal tam ravnatelj. Za Jelencu samega in za učiteljstvo sploh pa utegne biti ta dogodek poučen in koristen. Tudi dr. Tavčar je posvetil svojemu Jelencu solzico sožalja in mu zatrjuje, da so štirje člani deželnega šol. sveta glasovali zanj. Mi ne vemo, koliko je na tem resnice, ker nam uradne tajnosti c. kr. deželnega šolskega sveta niso tako znane, kakor dr. Tavčarju, vendar dvomimo, da bi ta dokaz liberalne impotence Jelencu posebno potolažil. Torej odslej, Jelenc et consortes — pamet!« — Kakšen učitelj je Jelenc, o tem imajo sodbo šolske oblasti, ne pa idijoti, ki se zbirajo okrog klerikalnega časopisja! Ti ne znajo nič drugega, nego denuncirati in krasti čast poštenemu, vestnemu in izbornemu učitelju! Sram jih bodi! Jelenc je res sijajen zgled vzornega in nesebičnega učitelja, ki se izpostavlja za pravice svojega stanu. Zato ga »Slovenčeva« sirovosti ne morejo žaliti, ker zbuja samo zaničevanje. Kako mislimo o Jelencu, mu bomo že povedali v Šoštanju. Tja naj pride umazani pisun, če hoče videti, kako ceni učiteljstvo svoje može!

V koncertu »Glasbene Matice«, ki se je vršil predzadnjo soboto v Ljubljani, so izvajali tudi našega tovariša E. Adamiča moški zbor »Franica«. Lepa skladba je izredno ugajala, kakor pišeta »Slovenski Narod« in »Laibacher Zeitung«. »Slovenec« je pa to skladbo v svoji »strokovni« oceni popolnoma prezrl zato, ker jo je napisal učitelj. Vključ temu ne izgube Adamičeve skladbe prav nič na svoji umetniški vrednosti. Zapisali smo te vrstice samo zategadelj, da dokažemo verodostojnost in objektivnost »Slovenčevih« pismarjev!

Meščanska šola v Postojni. Ker smo glede imenovanja ravnatelja tej šoli v zadnji številki prijavi dve notici iz »Slov. Naroda«, priobčujemo resnici na ljubo danes še tretjo vest, objavljeno v 113. številki istega lista: »V ponedeljkovo številko »Slov. Naroda« je nekdo vtihotapil notico o imenovanju ravnatelja na meščanski šoli v Postojni prav tako, kakor zleže kukavica svoja jajca v tuja gnezda. Notica je nele neumestna, ona je tudi od kraja do konca neresnična. Namen notice je za vsakega, ki naše razmere pozna, prozoren. Postojna ni ne ogorčena in tudi ne razburjena; ravno nasprotno je res. Zadovoljni smo, da smo po preteku petih let dospeli tako daleč, da je dobila naša meščanska šola svojega ravnatelja. Postojnčani smo si želeli vzorne meščanske šole, ki bi naj jo vodil mož strokovnjak, ki bi imel vse potrebne sposobnosti in ki bi pridobil novi šoli ugled in veljavo. Želeli smo si tudi, da bodi novoimenovani ravnatelj istega političnega mišljenja kakor ogromna večina postojnskega prebivalstva, kar je čisto naravno. Ko smo dobili zagotovilo, da prideta v poštev le prosilca gg. Jelenc in Brinar, smo mirno pričakovali imenovanja, ker smo